

ihalede ortak girişim firmaları ile Şti nin ortakları arasında akrabalık ilişkisi bulunmasının ve bilanço ile iş hacmine ilişkin sunulan belgelerin aynı serbest muhasebeci mali müşavirler tarafından imzalanmasının iki isteklinin şikayete konu ihale kapsamında danışıklı hareket ettikleri, birbirlerine ait teklif bilgilerinden haberdar olabilecekleri ve ihaleye katılmalarının rekabeti ve ihale kararını etkileyebilecek davranış olduğu yönünde “kuvvetli

**karine” teşkil etmediği
anlaşılması**

**ihalede ortak girişim
firmaları ile şti nin
ortakları arasında akrabalık
ilişkisi bulunmasının ve
bilanço ile iř hacmine
ilişkin sunulan belgelerin
aynı serbest muhasebeci mali
müşavirler tarafından
imzalanmasının iki isteklinin
şikayete konu ihale
kapsamında danışıklı hareket
ettikleri, birbirlerine ait
teklif bilgilerinden haberdar
olabilecekleri ve ihaleye
katılmalarının rekabeti ve**

ihale kararını etkileyebilecek olduğu yönünde “kuvvetli karine” teşkil etmediği anlaşılması davranış

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “İhaleye katılımda yeterlik kuralları” başlıklı 10’uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, “Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır: ...

j) 17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen.” hükmü,

Anılan Kanun’un “Yasak fiil ve davranışlar” başlıklı 17’nci maddesinde “İhalelerde aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten ya da vekaleten birden fazla teklif vermek.

e) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında bu Kanunun Dördüncü Kısımında belirtilen hükümler uygulanır.” hükmü,

Aynı Kanun’un “İhalelere katılmaktan yasaklama” başlıklı 58’inci maddesinde “17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar, üzerine ihale yapıldığı halde mücbir sebep halleri dışında usulüne göre sözleşme yapmayanlar hakkında ise altı aydan az olmamak üzere bir yıla kadar, 2 nci ve 3 üncü maddeler ile istisna edilenler dahil bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Katılma yasakları, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili veya bağlı bulunan bakanlık, herhangi bir bakanlığın ilgili veya bağlı kuruluşu sayılmayan idarelerde bu idarelerin ihale yetkilileri, il özel idareleri ve bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde İçişleri Bakanlığı; belediyeler ve bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmelerde ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilir.

Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin şahıs şirketi olması halinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre; ayrıca bir şahıs şirketinde ortak

olmaları halinde bu şahıs şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları halinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir. ..." hükmü,

Bahse konu Kanun'un "İsteklilerin Ceza Sorumluluğu" başlıklı 59'uncu maddesinde "Taahhüt tamamlandıktan ve kabul işlemi yapıldıktan sonra tespit edilmiş olsa dahi, 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlardan Türk Ceza Kanununa göre suç teşkil eden fiil veya davranışlarda bulunan gerçek veya tüzel kişiler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza kovuşturması yapılmak üzere yetkili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur. Hükmolunacak cezanın yanısıra, idarece 58 inci maddeye göre verilen yasaklama kararının bitiş tarihini izleyen günden itibaren uygulanmak şartıyla bir yıldan az olmamak üzere üç yıla kadar bu Kanun kapsamında yer alan bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan mahkeme kararıyla 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlarla birlikte yasaklanırlar.

Bu Kanun kapsamında yapılan ihalelerden dolayı haklarında birinci fıkra gereğince ceza kovuşturması yapılarak kamu davası açılmasına karar verilenler ve 58 inci maddenin ikinci fıkrasında sayılanlar yargılama sonuna kadar Kanun kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılamaz. Haklarında kamu davası açılmasına karar verilenler, Cumhuriyet Savcılıklarınca sicillerine işlenmek üzere Kamu İhale Kurumuna bildirilir.

Bu Kanunda belirtilen yasak fiil veya davranışları nedeniyle haklarında mükerrer ceza hükmolunanlar ile bu kişilerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketleri veya bu kişilerin ortağı olduğu şahıs şirketleri, mahkeme kararı ile sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanır. ..." hükmü yer almaktadır.

İhaleye ait idari Şartname'nin "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin

a) Adı:Kiraz İlçesi 1 Etap İçmesuyu İnşaatı

b) Yatırım proje no'su/kodu:151010

c) Miktarı (fiziki) ve türü:

Muh. Çaplarda L=82.186mt HDPE boru, L=71.652mt DF boru temini ve döşenmesi. Muh.Çaplarda L=448mt çelik boru temini, döş. ve sürülmesi, 100 m³ su deposuna suyu terfi edecek motopompların temini, montajına ait inşaat ve mekanik işleri yapılması.

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

ç) Yapılacağı yer: İzmir İli Kiraz İlçesi

d) Bu bent boş bırakılmıştır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden isteklileri tereddüde düşürmenin, katılımı engellemenin, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmanın veya teşvik etmenin, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmanın yasak fiil ve davranışlar arasında olduğu, söz konusu yasağın amacının ihalede serbest bir rekabet ortamının bulunmasını sağlamak ve sözleşme fiyatının oluşması aşamasında isteklilerin birbirlerinin teklifinden haberdar olarak danışıklı hareket etmelerini önlemek amaçlı olduğu anlaşılmıştır.

İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 30.10.2020 tarihinde yapılan "Kiraz İlçesi 1 Etap İçmesuyu İnşaatı" ihalesine 9 isteklinin katıldığı, 2 isteklinin aşırı düşük teklif açıklaması sunmadığı gerekçesiyle tekliflerinin reddedildiği, 1 isteklinin birim fiyat teklif cetvelinde

aritmetik hata yaptığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, 15.12.2020 tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalenin Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı üzerinde bırakıldığı, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin ise başvuru sahibi Işın İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Alkan İnş. Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti. İş Ortaklığı olarak belirlendiği görülmüştür.

Bahse konu ihale komisyonu kararı üzerine başvuru sahibi Işın İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Alkan İnş. Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından ihale üzerinde bırakılan Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı ile teklifi aşırı düşük teklif açıklaması sunmadığı gerekçesiyle reddedilen Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin birlikte hareket ettiği ve aralarında organik bağ bulunduğu iddiasıyla idareye şikayet başvurusunda bulunulduğu, başvurunun reddi üzerine Kurum'a itirazın şikayet başvurusunda bulunulduğu görülmüştür.

Yapılan incelemede, Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı tarafından teklifi kapsamında sunulan geçici teminat mektubunun 26.10.2020 tarihinde Şekerbank T.A.Ş. Balgat şubesinden, Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından teklifi kapsamında sunulan geçici teminat mektubunun ise 27.10.2020 tarihinde Türkiye Halk Bankası A.Ş. Hoşdere şubesinden alındığı görülmüştür.

Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı ile Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından teklifleri kapsamında sunulan geçici teminat mektuplarının alındığı banka şubelerine teklif

mektuplarının kim tarafından alındığı ve söz konusu istekliler arasında çapraz kefalet ilişkisinin bulunup bulunmadığına ilişkin bilgi ve belgelerin 09.02.2021 tarihli yazı ile Kurum tarafından talep edildiği, bahse konu yazılara ilişkin Şekerbank T.A.Ş. Kayseri şubesi tarafından gönderilen ve 19.02.2021 tarihinde Kurum kayıtlarına alınan cevabi yazıda “...İlgi yazı ile Müşterilerimizden 1704978- Özsu İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. lehine 26.10.2020 tarihinde İzmir Su Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’ne hitaben “Kiraz İlçesi 1. etap içmesuyu inşaatı” İşi için düzenlenen U2020102600050 sayılı 1.250.000.00 TL’lik geçici-kamu teminat mektubu firma çalışanı Fatih Güneş tarafından teslim alınmıştır.

Söz konusu teminat mektubu Özsu İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti.ne çapraz kefalet ile verilmemiştir.” ifadelerine yer verildiği, Türkiye Halk Bankası A.Ş. Hoşdere şubesi tarafından gönderilen ve 15.02.2021 tarihinde Kurum kayıtlarına alınan cevabi yazıda “İlgide kayıtlı yazınıza istinaden;

1. 27.10.2021 tarihli ve 0397MW008064 sayılı teminat mektubunun aslı Çetin Kılıç (T.C. Kimlik no: 25*****) tarafından teslim alınmıştır.

2. Tektaş Beton Elm. San. ve Tic. Ltd. Şti. (VKN:706003668) ile Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. (VKN:6620112339)-Mezrehettin Öztürk (TCKN: 28*****) iş Ortaklığı arasında Bankamız nezdinde çapraz kefalet ilişkisi bulunmamaktadır.” ifadelerine yer verildiği görülmüştür.

Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığının pilot ortağı tarafından teklifi kapsamında sunulan bilanço bilgileri tablosu, kurumlar vergisi beyannamesi, yapım işleri ciro bilgiler tablosu ile yapım işlerine ilişkin faturaların serbest muhasebeci mali

müşavir Erdal Ergenç tarafından imzalandığı, anılan iş ortaklığının özel ortağı tarafından teklifi kapsamında sunulan bilanço bilgileri tablosu ve gelir vergisi beyannamesinin ise serbest muhasebeci mali müşavir Mehmet Altındış tarafından imzalandığı, Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından teklifi kapsamında sunulan bilanço bilgileri tablosu ile yapım işleri ciro bilgiler tablosunun serbest muhasebeci mali müşavir Mehmet Altındış tarafından, kurumlar vergisi beyannamesi ile yapım işlerine ilişkin faturaların ise serbest muhasebeci mali müşavir Erdal Ergenç tarafından imzalandığı görülmüştür.

Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı tarafından sunulan teklif mektubunun tebligat adresi bölümünde “0. Kavuncu Cad. Değirmenci İşhanı No: 11/11 Melikgazi/Kayseri, Oğuzlar Mah. 1370 Sokak No: 16/11 Balgat/Çankaya/Ankara”, telefon ve faks numarası bölümünde ise “0352 320****/0352 320**** – 0312 284****” bilgilerinin yer aldığı görülmüş, “<https://www.ticaret sicil.gov.tr>” adresinden isteklilere ait son yayımlanan ticaret sicili gazetelerinden bahse konu adresler teyit edilmiştir. Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan teklif mektubunun tebligat adresi bölümünde “Kızıllırmak Mah. 1443 Cadde No: 25/203 B Blok Çukurambar Çankaya/Ankara”, telefon ve faks numarası bölümünde ise “0312 284****/0312 286****” bilgilerinin yer aldığı görülmüş, “<https://www.ticaret sicil.gov.tr>” adresinden isteklilere ait son yayımlanan ticaret sicili gazetelerinden bahse konu adresler teyit edilmiştir.

Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı tarafından teklif zarfının 30.10.2020 tarihinde, saat 09.12’de Yılmaz Tunç tarafından idareye teslim edildiği, Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd.

Şti. tarafından teklif zarfının ise 30.10.2020 tarihinde, saat 09.00'da Nejdet Kocabay tarafından idareye teslim edildiği, ayrıca isteklilerce teklif edilen fiyatlar tutanağının ihaleye teklif sunan her istekli tarafından imzalandığı, Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı ile Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından atılan imzaların birbirinden farklı olduğu, diğer taraftan zarf açma ve belge kontrol tutanağının yalnızca ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalandığı, dolayısıyla zarf açma ve belge kontrol tutanağında yer alan imzalar ile teslim edilen evraklardaki imzaların karşılaştırılmasının da mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığının özel ortağı tarafından teklifi kapsamında sunulan 08.01.2016 tarihli ve 8985 sayılı Ticaret Sicili Gazetesinde Mezrehettin Öztürk'ün (%100 oranında) şirketin tek ortağı olarak belirtildiği, Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından teklifi kapsamında sunulan 26.01.2015 tarihli ve 8744 sayılı, 08.01.2019 tarihli ve 9740 sayılı Ticaret Sicili Gazetelerinde Mehmet Öztürk'ün (%100 oranında) şirketin tek ortağı olarak belirtildiği, "<https://www.ticaret sicil.gov.tr>" adresinden söz konusu şirketlere ait bilgiler sorgulandığında da, anılan istekliler tarafından teklifleri kapsamında son yayımlanan Ticaret Sicil Gazetesinin sunulduğu, dolayısıyla söz konusu şirketlerin ortaklık yapılarının ve yöneticilerinin farklı olduğu, diğer taraftan, 08.02.2016 tarihli imza sirkülerinde Mezrehettin Öztürk'e ait kimlik bilgilerinin "...baba adı Gazi, ana adı Hava, doğum tarihi 16/8/1968 ..." olduğu, 27.08.2020 tarihli imza sirkülerinde Mehmet Öztürk'e ait kimlik bilgilerinin "...baba adı Gazi, ana adı Hava, doğum tarihi 1/3/1967 ..." olduğu görülmüştür.

İdare tarafından 04.01.2021 tarihinde Kamu İhale Kurumu Elektronik İhale Dairesi Başkanlığı'ndan istekliler tarafından doküman indirme işlemlerinin hangi IP adresi üzerinden ve hangi tarihte yapıldığına ilişkin bilgi istenildiği, 08.01.2021 tarihli cevabi yazı ve eki incelendiğinde Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı tarafından ihale dokümanının 07.10.2020 tarihinde 78.***** numaralı IP adresinden indirildiği, Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından ihale dokümanının 28.10.2020 tarihinde 85.***** numaralı IP adresinden indirildiği anlaşılmıştır.

Şikâyete konu ihaleye 9 adet teklif verildiği, bahse konu tekliflerden 6 adedinin birbirine görece yakın olduğu, (Ergezen Yapı Tic. Ltd. Şti. – 32,01 oranında tenzilat, Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. – 31.49 oranında tenzilat, Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı – 31,06 oranında tenzilat, Işın İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. – Alkan İnş. Taah. Tic. ve San. Ltd. Şti. İş Ortaklığı – 30,99 oranında tenzilat, Fons İnş. San. ve Tic. A.Ş. – Aysel Grup İnş. San. ve Tic. A.Ş. İş Ortaklığı – 30,72 oranında tenzilat, Alson Enerji ve İmar A.Ş. – Yersu Müh. Sondaj İnş. Taah. Tic. A.Ş. İş Ortaklığı – 30,54 oranında tenzilat) dolayısıyla başvuru sahibinin iddiasında belirttiği üzere iki isteklinin tekliflerinin birbirine yakın olmasının tek başına isteklilerin şikayete konu ihalede birlikte hareket ettiğine karine oluşturmayacağı anlaşılmış olup Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehettin Öztürk İş Ortaklığı ile Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvellerinde yer alan 38 kalemden yalnızca 3 adedinin birim maliyetlerinin aynı olduğu görülmüştür.

Yapılan inceleme sonucunda, ihale üzerinde bırakılan Öz Su

İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehetin Öztürk İş Ortaklığı ile Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından teklifleri kapsamında sunulan geçici teminat mektuplarının farklı tarihlerde, farklı kişiler tarafından, farklı bankalardan alındığı, şirketler arasında geçici teminat mektuplarının alındığı bankalar nezdinde çapraz kefalet ilişkisinin bulunmadığı, adres, telefon ve faks bilgilerinin farklı olduğu, teklif zarflarının farklı kişiler tarafından idareye teslim edildiği, isteklilere ait son durumu gösterir ticaret sicili gazetelerinde şirket ortaklarının farklı kişiler olduğu, doküman indirme işlemlerinin farklı tarihlerde farklı IP adresleri üzerinden yapıldığı, sunulan birim fiyat teklif cetvellerinde yer alan 38 kalemden yalnızca 3 adedinin birim maliyetlerinin aynı olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Öz Su İnş. Proje ve Etüt Hizm. San. Tic. Ltd. Şti – Mezrehetin Öztürk İş Ortaklığı ile Tektaş Beton Elem. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin ortakları arasında akrabalık ilişkisi bulunmasının ve bilanço ile iş hacmine ilişkin sunulan belgelerin aynı serbest muhasebeci mali müşavirler tarafından imzalanmasının iki isteklinin şikayete konu ihale kapsamında danışıklı hareket ettikleri, birbirlerine ait teklif bilgilerinden haberdar olabilecekleri ve ihaleye katılmalarının rekabeti ve ihale kararını etkileyebilecek davranış olduğu yönünde “kuvvetli karine” teşkil etmediği anlaşıldığından başvuru sahibi iş ortaklığının iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2021/008
Gündem No	: 44
Karar Tarihi	: 24.02.2021
Karar No	: 2021/UY.II-479